

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 lipca 2013 roku

Sąd Okręgowy w Kielcach IX Wydział Karny-Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Marcin Chałoński

Protokolant: st.sekr.sądowy Dorota Ziółkowska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Kielcach Lecha Ozierowa

po rozpoznaniu w dniu 19 lipca 2013 roku

sprawy M. Z.

oskarżonego o przestępstwo z art. 178a § 1 i 4 k.k.

na skutek apelacji wniesionych przez prokuratora i obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Końskich

z dnia 14 lutego 2013 roku sygn. akt II K 1010/12

zmienia zaskarżony wyrok w całości w ten sposób, że:

1. M. Z. uznaje za winnego tego, że w dniu 25 sierpnia 2012 roku w K. , woj. (...) kierował samochodem osobowym marki F. nr rej. (...) w ruchu drogowym znajdując się w stanie nietrzeźwości (wynik badania 1,18 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu), tj. przestępstwa z art. 178a § 1 kk i za to na podstawie tegoż przepisu wymierza mu karę 3 (trzech) miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie na podstawie art. 69 § 1 i 2 kk, art. 70 § 1 pkt 1 kk warunkowo zawiesza ustalając okres próby na 3 (trzy) lata;
2. na podstawie art. 71 § 1 kk, art. 33 § 1 i 3 kk orzeka wobec oskarżonego M. Z. karę grzywny w wysokości 40 (czterdziestu) stawek dziennych ustalając wysokość 1 stawki dziennej na kwotę 20 (dwadzieścia) złotych;
3. na podstawie art. 42 § 2 kk, art. 43 § 1 kk orzeka wobec oskarżonego M. Z. środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 (trzech) lat ;
4. na podstawie art. 63 § 2 kk na poczet orzeczonego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych zalicza oskarżonemu M. Z. okres zatrzymania prawa jazdy od dnia 25 sierpnia 2012 roku;
5. na podstawie art. 49 § 2 kk orzeka od oskarżonego M. Z. na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej świadczenie pieniężne w kwocie 300 (trzysta) złotych;
6. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. I. P. kwotę 1.047,96 (jeden tysiąc czterdzieści siedem 96/100) złotych tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu w postępowaniu przed Sądami obu instancji;
7. zasądza od oskarżonego M. Z. na rzecz Skarbu Państwa kwotę 140 (sto czterdzieści) złotych tytułem opłaty za obie instancje oraz obciąża go kwotą 110 (sto dziesięć) złotych tytułem częściowego zwrotu wydatków w postępowaniu przed Sądami obu instancji, jednocześnie zwalniając oskarżonego M. Z. w pozostałej części od kosztów sądowych.

IX K a 765/13

UZASADNIENIE

Prokuratura Rejonowa w Końskich oskarżyła M. Z. o to, że w dniu 25 sierpnia 2012 roku w miejscowości K., województwa (...), będąc uprzednio skazany prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Przysusze sygn. akt II K 45/10 z dnia 12 marca 2010 roku za przestępstwo określone w art. 178a § 1 k.k., kierował samochodem osobowym marki F. o nr rej. (...) w ruchu drogowym znajdując się w stanie nietrzeźwości (wynik badania I – 1,18 mg/l) alkoholu w wydychanym powietrzu, to jest o przestępstwo z art. 178a § 1 i 4 k.k.

Wyrokiem z dnia 14 lutego 2013 roku w sprawie II K 1010/12 Sąd Rejonowy w Końskich oskarżonego M. Z. uznał za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu w akcie oskarżenia, z tym że zakwalifikował go jako występki z art. 178a § 4 k.k. i za to, na podstawie przywołanego przepisu przy przyjęciu za podstawę wymiaru kary art. 178a § 4 k.k. wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k., art. 70 § 1 pkt.1 k.k. warunkowo zawiesił na okres próby wynoszący 3 lata. Nadto na podstawie art. 71 § 1 k.k., art. 33 § 1 i 3 k.k. orzekł wobec oskarżonego karę grzywny w wysokości 50 stawek dziennych po 20 złotych każda.

Poza tym, na podstawie art. 42 § 2 k.k. i art. 43 § 1 k.k. orzekł w stosunku do M. Z. środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat, zaś na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonego tegoż środka karnego zaliczono oskarżonemu okres zatrzymania prawa jazdy od dnia 25 sierpnia 2012 roku. Z kolei na podstawie art. 49 § 2 k.k. orzeczono od oskarżonego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej świadczenie pieniężne w kwocie 300 złotych.

Wreszcie powyższym wyrokiem orzeczono o kosztach, a to od Skarbu Państwa zasądzone koszty nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej M. Z. z urzędu na rzecz adw. I. P. kwotę 531, 36 złotych oraz obciążono oskarżonego kosztami sądowymi w sprawie w części, a to w kwocie 310 złotych, zwalniając go w pozostałym zakresie od tych kosztów.

Apelację od tego wyroku wywiedli prokurator oraz obrońca oskarżonego.

Prokurator na podstawie art. 444 k.p.k. zaskarżył orzeczenie na korzyść oskarżonego w części dotyczącej przyjętej kwalifikacji prawnej zarzucanego M. Z. czynu i powołując się na przepis art. 438 pkt.1 k.p.k. wyrokowi zarzucił obrazę przepisu prawa materialnego – art. 178a § 4 k.k. – poprzez zakwalifikowanie czynu zarzucanego oskarżonemu z wymienionego przepisu, mimo że poprzednie skazanie M. Z. za przestępstwo z art. 178a § 1 k.k. uległo już zatarciu. Podnosząc zaś tak sformułowany zarzut w oparciu o art. 437 § 2 k.p.k. wniósł w konkluzji apelacji o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez przyjęcie kwalifikacji prawnej czynu oskarżonego z art. 178a § 1 k.k. i wymierzenie mu kar oraz orzeczenie środków karnych w rozmiarze w zaskarżonym wyroku

Z kolei obrońca oskarżonego na podstawie art. 425 § 1 i 2 k.p.k. oraz art. 444 k.p.k. zaskarżyła rozstrzygnięcie w części dotyczącej przyjętej kwalifikacji prawnej oraz orzeczenia o karze na korzyść oskarżonego. Działając zaś na podstawie art. 438 pkt.1 i 4 k.p.k. w zw. z art. 427 § 1 i 2 k.p.k. wyrokowi zarzuciła po pierwsze obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 178a § 4 k.k. oraz art. 106 k.k. poprzez przyjęcie, iż oskarżony dopuścił się przestępstwa polegającego na prowadzeniu pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości w ruchu lądowym, będąc uprzednio prawomocnie skazanym za popełnienie przestępstwa z art. 178a § 1 k.k., podczas gdy wcześniejsze prawomocne skazanie, w dacie wyrokowania w przedmiotowej sprawie uległo zatarciu z mocy prawa i winno być uważane za niebyłe i skutkować co najwyżej przyjęciem odpowiedzialności karnej oskarżonego z art. 178a § 1 k.k.. Po drugie orzeczeniu zarzuciła rażąco niewspółmierność kary wymierzonej M. Z. przy uwzględnieniu jako okoliczności obciążających dotychczasowej karalności oskarżonego za takie samo przestępstwo.

Podnosząc tak sformułowane zarzuty, na podstawie art. 434 § 1 k.p.k., art. 437 k.p.k. i art. 454 § 2 k.p.k. wniosła w konkluzji środka zaskarżenia o po pierwsze zmianę zaskarżonego wyroku poprzez przyjęcie, iż oskarżony M. Z. dopuścił się przestępstwa z art. 178a § 1 k.k., po drugie o zmianę orzeczenia i wymierzenie oskarżonemu kary grzywny jako kary samoistnej, orzeczenie środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 1 roku i po trzecie o zwolnienie M. Z. od ponoszenia kosztów sądowych, jak również zasądzenie na jej rzecz kosztów z tytułu obrony udzielonej oskarżonemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym albowiem w żadnej części nie zostały one uiszczone.

Jako wniosek alternatywny obrońca oskarżonego domagała się uchylenia zaskarżonego wyroku z przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacje prokuratora oraz obrońcy oskarżonego okazały się o tyle skuteczne, iż doprowadziły do zmiany zaskarżonego wyroku przez zakwalifikowanie czynu zarzucanego oskarżonemu w akcie oskarżenia z łagodniejszego przepisu, a przez to w konsekwencji orzeczenie łagodniejszej kary, zatem przyjąć można, iż odnośnie apelacji obrońcy w zdecydowanej części zadziałała ona na korzyść oskarżonego M. Z..

Nie można bowiem zgodzić się z zapatrywaniem Sądu I instancji odnośnie kwalifikacji prawnej czynu, jakiego popełnienie przypisano oskarżonemu, a mianowicie, iż skoro w dacie popełnienia przez niego przestępstwa czyli w dniu 25 sierpnia 2012 roku upłynął wprawdzie okres próby na jaki warunkowo zawieszono w stosunku do niego wykonanie kary pozbawienia wolności orzeczonej we wcześniejszej sprawie sygn. akt II K 45/10 Sądu Rejonowego w Przysusze (w dniu 19 marca 2012 roku), jednakże nie upłynął jeszcze okres kolejnych 6 miesięcy, w jakim możliwe jest zarządzenie wykonania warunkowo zawieszony kary pozbawienia wolności, a tym samym po jakim to okresie następuje zatarcie skazania z mocy prawa, dopuszczalne jest przyjęcie kwalifikacji prawnej zachowania oskarżonego jako występku z art. 178a § 4 k.k., czyli dla przypomnienia dopuszczenia się prowadzenia pojazdu w stanie nietrzeźwości będąc wcześniej skazanym prawomocnie za takie samo przestępstwo kierowania pojazdem mechanicznym w stanie pod wpływem alkoholu.

Tego rodzaju stanowisku wprost przeczy orzecznictwo SN, na jakie słusznie powołują się w apelacjach skarżący.

Sąd Najwyższy dla przypomnienia w postanowieniu z dnia 21 sierpnia 2012 roku wydanym w sprawie sygn. akt IV KK 59/12 wprost stwierdził, iż fakt zatarcia z mocy prawa wcześniejszego prawomocnego skazania za przestępstwo określone w art. 178a § 1 k.k. zaistniały w dacie wyrokowania co do popełnienia czynu określonego w art. 178a § 1 k.k. uniemożliwia przyjęcie odpowiedzialności sprawcy na podstawie unormowania z art. 178 § 4 k.k., także wtedy gdy do popełnienia tego czynu doszło przed upływem okresu niezbędnego do zatarcia skazania. Trudno nie zgodzić się z takim stanowiskiem SN, który wywodzi ten pogląd z ogólnych zasad zatarcia skazania określonych w art. 106 k.k., który stanowi, iż właśnie z chwilą zatarcia skazania uważa się je za niebyłe, zatem w taki sposób, jakby do skazania nigdy wcześniej nie doszło.

Z taką sytuacją mamy do czynienia w niniejszej sprawie, zaś Sąd Rejonowy w ogóle nie wziął pod uwagę powyższych zapatrywań prawnych Najwyższej Instancji Sądowej w Polsce. Co do M. Z. biorąc dodatkowo pod uwagę okoliczność, iż uścił on wszelkie obciążenia finansowe nałożone w sprawie II K 45/10 SR w Przysusze (karę grzywny wykonano 30 sierpnia 2010 roku), okres próby na jaki warunkowo zawieszono wykonanie kary pozbawienia wolności – o czym już wspomniano wcześniej – upłynął dnia 19 marca 2012 roku, zatem okres kolejnych sześciu miesięcy, w jakim możliwe było, a nie zarządzone wykonanie kary pozbawienia wolności z kolei upłynął w dniu 19 września 2012 roku.

Zatem w momencie wyrokowania w niniejszej sprawie w dniu 14 lutego 2013 roku skazanie w uprzedniej sprawie II K 45/10 SR w Przysusze uległo zatarciu z mocy prawa. Dlatego Sąd Rejonowy nie mógł zakwalifikować zachowania M. Z. jako występku z art. 178a § 4 k.k., a tylko jako dopuszczenie się kierowania pojazdem mechanicznym w ruchu lądowym będąc w stanie nietrzeźwości, zatem tylko przestępstwa z art. 178a § 1 k.k.

Dlatego też Sąd Odwoławczy na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. i art. 456 k.p.k. zmienił zaskarżony wyrok i przypisał M. Z. popełnienie w dacie, miejscu i okolicznościach jak w zarzucie aktu oskarżenia występku prowadzenia pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości czyli czynu z art. 178a § 1 k.k. Konsekwencją powyższego było oczywiście zmniejszenie dolegliwości kar wymierzonych oskarżonemu, zatem zarówno kary pozbawienia wolności jak i orzeczonej obok niej z uwagi na warunkowe zawieszenie wykonania tejże, kary grzywny, orzeczenie na nowo, przy przyjęciu łagodnej kwalifikacji prawnej przestępstwa - środka karnego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych i środka karnego świadczenia pieniężnego w określonych wysokościach, z obligatoryjnym w oparciu

o art. 63 § 2 k.k. zaliczeniem na poczet nowo orzeczonego środka karnego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, okresu zatrzymania prawa jazdy.

O kosztach sądowych w sprawie orzeczono na podstawie art. 626 § 1 k.p.k., art. 627 k.p.k. w zw. z art. 634 k.p.k., art. 636 § 1 k.p.k. i art. 624 § 1 k.p.k., a także art. 8 ust.1 w zw. z art. 2 ust.1 i art. 3 ust.1 ustawy z dnia 23.06.1973 roku o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. z 1983 r. Nr 49, poz. 223 ze zm.).

SSO Marcin Chałoński